

บทที่ 2

ละตินอเมริกา บุคคลในโลกอเมริกา

1. คนพื้นเมืองดั้งเดิมในละตินอเมริกา

คินแคนที่เป็นกุ่มประเทศตินอเมริกาในบุคก่อนที่คริสโตเฟอร์ โกลัมบัส จะก้นพบทวีปอเมริกา(Pre-Columbian Era)นั้น ได้มีชนพื้นเมืองอาศัยอยู่ก่อนแล้วนับพันปี ชาวพื้นเมืองเหล่านี้ซึ่งถูกชาวบุรุษเรียกว่า “อินเดียน” นั้น ความจริงแล้วมีหลากหลายเผ่าพันธุ์ และมีรูปร่างหน้าตาแตกต่างกันไป แต่สาเหตุที่ถูกเรียกว่าอินเดียน เพราะเป็นความเชื่อใจพิศของโกลัมบัส ซึ่งคิดว่าบริเวณที่เขาเดินเรือมาถึงนั้นเป็นประเทศอินเดีย ทำให้ชาวพื้นเมืองในทวีปอเมริกาถูกเรียกเป็นคนอินเดียนไปหมด หากความเชื่อใจพิศนี้จึงทำให้มีการเรียกกันต่อ ๆ มาจนปัจจุบัน แม้ว่าอมริกา เวสปุชชี(AMERICO VESPUCCI)จะพิสูจน์ได้ภายหลังจากโกลัมบัสพบทวีปอเมริกาไม่นานว่า คินแคนแห่งนี้คือทวีปใหม่ ไม่ใช่ทวีปอเมริกาที่เข้าใจกันมาแต่แรก

2. คนพื้นเมืองในเขตอเมริกาเหนือและอเมริกากลาง

ในเขตที่เป็นประเทศเม็กซิโก และประเทศแถบอเมริกากลางในปัจจุบันนั้น ในบุคก่อนโกลัมบัสพบทวีปอเมริกา ได้มีชนพื้นเมืองหลากหลายเผ่าพันธุ์อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก บางเผ่าก็ได้พัฒนาชื่อชื่นชันมีอารยธรรมสูง และเพร่ขยายอำนาจปกครองผ่านอื่น ๆ ไว้ได้ แต่บางเผ่าก็ยังคงด้อยการพัฒนาทางอารยธรรมมาก โดยคงสภาพความเป็นอยู่ในลักษณะที่พัฒนาไปตามบุญบุคคลในไม่มากนัก สำหรับเผ่าพันธุ์ที่สำคัญ มีอารยธรรมสูง และสามารถครอบครองดินแดนส่วนใหญ่ของเขตนี้ไว้ได้นั้น ที่สำคัญได้แก่ ชนเผ่ามา雅(Maya) ทอลเต็ค(Toltec)และแอส泰เต็ค(Aztec) โดยที่เผ่ามา雅นั้นรุ่งเรืองมาก่อนสามารถเผยแพร่ขยายอำนาจสร้างเป็นอาณาจักรมา雅ขึ้น หลังจากที่อาณาจักรมา雅เสื่อมโทรมลง ที่เป็นบุคของพวกทอลเต็ค และท้าที่สุดในช่วงที่นักสำรวจชาวสเปนเข้ามาถึงนั้น คินแคนในเขตนี้ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้ความครอบครองของอาณาจักรแอส泰เต็ค

2.1 อาณาจักรมายา(Maya)

ชนเผ่ามายาได้ตั้งหลักแหล่งอยู่ในบริเวณชายฝั่งตะวันตกของประเทศกัวเตมาลา และตอนครึ่งใต้ในปัจจุบันมาตั้งแต่ประมาณ 1,000 ปีก่อนคริสตศักราช โดยที่ดินแดนส่วนนี้มีความอุดมสมบูรณ์สูง เนื่องจากการทับถมของเด็กชาวจากภูเขาไฟ ภูมิอากาศร้อนชื้นทำให้ฝนตกมากบนอุบัติการณ์นี้ก็ซึ่งมีป่าและสัตว์นำ้ต่าง ๆ ชุมชนทั้งในทะเลสาปและบริเวณชายฝั่งมหาสมุทร และในบริเวณหุบเขาที่มีลักษณะเป็นภูเขาร่อง อาหารได้มากมากในระยะแรก พวkmaya เป็นชุมชนการเกษตรขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป ซึ่งเชื่อมต่อคือการปูรากข้าวโพด ถั่ว และsquash เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลักเพื่อบรังโภค ส่วนกิจกรรมเศรษฐกิจรองก็คือ การล่าสัตว์และการประมง

ในช่วงปลายศตวรรษสุดท้ายก่อนคริสตศักราชชุมชนของพวkmaya คลายแห่งได้เริ่มเติบโต ขยายตัวขึ้นเป็นเมืองใหญ่ และในช่วงตั้งแต่ค.ศ.1-ค.ศ.900 อารยธรรมของมายาที่ได้พัฒนาสูงขึ้นอย่างมาก ซึ่งนักโบราณคดีเชิกว่าเป็นอารยธรรมขุคคลาสสิกของมายา เมืองใหญ่ที่สุดในยุคนี้คือ เมืองตีโอดิชัคัน(Teotihuacan)ซึ่งในช่วงประมาณค.ศ. มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่กว่า 1,750 เอเคอร์

หลังจากปี ค.ศ.900 อารยธรรมมายาได้สถาปัตย์ไปประจำหนึ่งงานถึงประมาณปีค.ศ.1100 จึงได้กลับมาปรากฏขึ้นอีกครั้งหนึ่ง แต่ได้ขยายตัวขึ้นมาเป็นในแคนคาบานสมุทรยูกาตัน(Yucatan)โดยเมืองที่สำคัญที่สุดในยุคหลังนี้คือ ชิเชนอิตชา(Chichen Itza) และมายาปาน(Mayapan) อย่างไรก็ตามบริเวณดินที่อยู่ใหม่นี้ มีความอุดมสมบูรณ์น้อยกว่าดินเดิมอาณาจักรมายาในยุคหลังนี้ ประกอบด้วยบนกรรัฐอิสระจำนวนหนึ่ง รวมตัวกันเป็นสามพันธ์ในนาม "สันนิบาตมายาปาน" ซึ่งมีถัดจากคล้ายสามพันธ์ของกรรัฐกริกิโนราล สันนิบาตนี้ดำเนินอยู่มาได้ประมาณ 200 ปีกีถูกตั้งเมื่อถูกผ่าเกตชาโกจากเม็กซิโกเข้ามายุ่งแย่งเมื่อพวkgatechaiko ถอนตัวไป ดินแดนของพวkmaya ที่ถูกอยู่ในภาวะสงบคราวน์ ทั้งที่เป็นทรงครามแข็งชิงความเป็นใหญ่ระหว่างกรรัฐของมายาตัวกันเองและสหกรณ์กับชนเผ่าอื่น ประกอบกับการเกิดโรคระบาดและภัยธรรมชาติร้ายแรง จึงทำให้ในช่วงที่สเปนเดินทางเข้า

มาถึงอาณาจักรมายานั้น อาณาจักรมายาแทนจะสถาปัตย์ไปแล้ว คงมีแต่คนจำนำวนน้อย อาศัยอยู่ในกระท่อมใกล้ชากเมืองโบราณที่ปรักหักพังแล้วเท่านั้น

2.1.1 ความก้าวหน้าทางอารยธรรมของมายา

ในเขตซึ่งสามารถปลูกฝ้ายได้ ชนผู้มาฯได้พัฒนาเกื้อกนิคในการบันดัดทอผ้า และข้อมสีผ้าได้อย่างก้าวหน้าของกานนี้ก็สามารถผลิตเครื่องปั้นดินเผาได้ดีงาม และในบุกที่กำลังรุ่งเรืองด้วยอารชธรรมนั้น ชนผู้มาฯ มีความรู้ที่จะสร้างปูฐินซึ่งมีความถูกต้องแม่นยำกว่าปูฐินโบราณซึ่งใช้กันทั่วไปในยุโรป โดยปูฐินของมายามี 365 วัน แต่ชั้บช้อนเข้าใจยากเนื่องจากแบ่ง 1 ปีแบ่งเป็น 28 สัปดาห์ ในขณะที่แบ่งเดือนเป็น 18 เดือน ทั้งนี้โดยที่สัปดาห์และเดือนจะไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

พวkmายามีนักคณิตศาสตร์ที่คิดคำนวณตัวเลขได้ถึงหลักล้าน และมีนักดาราศาสตร์ที่เชี่ยวชาญทำการศึกษาและเรียนรู้เรื่องของดวงดาว เช่นการ ก่อสร้างของดวงอาทิตย์และดาวต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ก็ยังได้พัฒนาตัวหนังสือเขียนในลักษณะของอักษรภาพ สำหรับใช้บันทึกตำรา ตำนานต่าง ๆ และคำสาครอ่อนหวานแพนเพฟเจ้า โดยการแกะสลัก หรือเขียนด้วยสีลงบนแผ่นหิน และด้วยการเขียนสีลงบนม้วนกระดาษที่ทำจากเยื่อของต้นมาไกว(maguey) ซึ่งเป็นพืชในตระกูลกระบอกเพชรชนิดหนึ่ง เรื่องราวในบันทึกที่หลงเหลืออยู่ เช่นบันทึกเกี่ยวกับการเกษตร ดินฟ้าอากาศ โรคภัยไข้เจ็บ การล่าสัตว์ และดาราศาสตร์ อย่างไรก็ตาม อารชธรรมของมายาก้าวหน้าไปเพียงบางด้านเท่านั้น ในอีกหลายด้านยังล้าหลังมาก เช่นการไม่รู้จักนำโลหะมาใช้ทำเป็นเครื่องมือใด ๆ เลย การไม่รู้จักถูกต้องที่จะช่วยทุ่นแรงในการขนส่ง และการไม่รู้จักเดี่ยงสัตว์เพื่อใช้งาน ซึ่งเมื่อประกอบกับการที่ไม่รู้จักใช้ถูกต้องจึงทำให้มีขันพาหนะที่จะใช้ในการเดินทางหรือขนส่งทางบก ด้วย ทั้ง ๆ ที่มีการสร้างถนนขนาดใหญ่เช่นเดลว

2.1.2 ระบบการปักธงและระบบการศึกษา

อาณาจักรหมายประกอบขึ้นด้วยนครรัฐอิสระจำนวนหนึ่ง แต่ละนครปักธงโดยผู้นำซึ่งมีลักษณะเข่นเดียวกับกษัตริย์เนื่องจากตำแหน่งผู้นำ เป็นตำแหน่งที่สืบทอดกันไปปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง เผ่าพ้องเช่นเดียวกัน จึงเป็นภูมิภาคเดียวกัน จึงสามารถดำเนินการปักธงให้แก่ผู้นำของแต่ละหมู่บ้าน โดยเฉพาะในเรื่องอำนาจหน้าที่จัดสรรที่ดินเพื่อทำการเกษตร ซึ่งในแต่ละหมู่บ้านนั้นถือว่าการถือครองที่ดินเป็นการถือครองร่วมกัน และผู้นำหมู่บ้านจะมีอำนาจหน้าที่ในการแบ่งสรรที่ดินของส่วนรวมนี้ ให้กับแต่ละครอบครัวตามความจำเป็น ส่วนในด้านการศึกษานั้น หมายมีการจัดระบบการศึกษาไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีพระเป็นผู้ถ่ายทอดทั้งวิชาการ และเรื่องราวทางศาสนาไปสู่คนรุ่นต่อไป การที่ชาวหมายมีความรู้ด้านดาราศาสตร์ พณิตศาสตร์ วรรณคดี สถาปัตยกรรม และศิลป เป็นอย่างดี บ่มแสวงถึงการจัดระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

2.1.3 ชีวิตเศรษฐกิจ

สังคมของชาวหมายส่วนใหญ่เป็นสังคมเกษตรกรรม ขังชีพอยู่ได้ด้วยการอาชีวภาพ พลเมืองที่ดีที่สุดคือช่างทองและช่างโลหะ ไม่มีการพัฒนา เพราะเกือบจะไม่มีการใช้เครื่องมือในการทำการเกษตรใด ๆ เลย เช่นในการปัจจุบันข้าวโพด dni หรือมือที่ใช้มีเพียงไม่ปานาชแหลมสำหรับขุดหลุ่มเพื่อขุดหยอดเมล็ดข้าวโพดลงแล้วใช้เท้าเกลี่บดินกอน ไม่มีการใช้เครื่องมือที่ทำด้วยโลหะ ไม่รู้จักใช้แรงงานสัตว์เป็นเครื่องผ่อนแรง แต่ในยามที่มีงานที่หนักแรงมาก ๆ จะต้องทำนั้น ชาวหมายจะใช้วิธีร่วมมือช่วยกันทำงานในชุมชน เช่นในช่วงของการหว่าน หรือหยอดเมล็ดพืช และในช่วงเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิต เป็นต้น

โดยทั่วไปแล้ว บริเวณที่อยู่อาศัยกับบริเวณที่ทำการเกษตรจะแยกออกจากกัน กล่าวคือที่อยู่อาศัยจะรวมกับบ้านของผู้นำหมู่บ้าน ส่วนพื้นที่สำหรับทำการเกษตรจะอยู่นอกชุมชนออกไป ชาวหมายมีประเพณีที่ถือเป็นหลักปฏิบัติอยู่ว่า ที่ดินทั้งหมดเป็นของส่วนรวม ไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของหรือถือกรรมสิทธิ์โดยเฉพาะเป็นส่วนตัว แม้จะมีการปลูกบ้านลงไปบนที่ดินก็จะมีกรรมสิทธิ์เฉพาะตัวอาคาร หรือในการทำการเกษตร ก็จะมี

กรรมสิทธิ์เพียงผลผลิตบนที่ดินเท่านั้น ดังนั้นการซื้อขาย ที่ดินจึงเป็นสิ่งที่ไม่อาจกระทำได้ ในสังคมชาวมายา

ผลผลิตการเกษตรที่สำคัญที่สุดของอาณาจักรชาวมายาคือข้าวโพด ทั้งนี้ เพราะข้าวโพดเป็นอาหารหลักของทุกครัวเรือน ส่วนพืชอาหารอื่น ๆ ที่สำคัญก็ได้แก่ ถั่ว มันฝรั่ง พริก มะเขือเทศ ฯลฯ นอกจากนี้มีพืชที่ปลูกเพื่อประโยชน์ ที่สำคัญคือฝ้าย ยาสูบ และพืชประเภทระบบเพชรซึ่งใช้ประโยชน์ได้หลายทาง เช่น เส้นใยใช้ทำกระดาษ และเชือก ฯ ใช้ทำสนูป ถั่วน้ำใช้ทำยา เป็นต้น ส่วนด้านการเลี้ยงสัตว์ สัตว์เลี้ยงสำคัญมีเพียง สุนัข และไก่งวงเท่านั้น

นอกจากการทำเกษตรแล้ว ก็มีการประกอบอาชีพอื่นอยู่บ้าง เช่นการเป็นช่าง泥工 และภายนอกเมืองก็จะมีการทำกระถาง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการนำสินค้าจากชนบทเข้ามาซื้อขายแลกเปลี่ยน และมักเป็นสินค้าที่จะเป็นต่อการค้าร่วมกับ โภ哥 ขนสัตว์ ผ้าฝ้าย ในการซื้อขายนั้นปรากฏว่าในบางเขตมีการใช้เงินตราซึ่งลักษณะเป็นแบบทองแดงเดิม ๆ สำหรับเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนคุ้วย ในการใช้ แรงงานนั้น ด้านการเกษตรไม่มีแรงงานรับจ้างเนื่องจากมีประเพณีช่วยกันทำในชุมชน แต่บรรดาชาวมายาที่เป็นรายครัวสามัญทั้งหกคนนั้น จะต้องยกบังคับเกณฑ์แรงงานจากศูนย์ปกครองครัวสูญ ในลักษณะเป็นการเก็บภาษีเป็นแรงงานแทนเงิน งานที่เกณฑ์ให้ทำส่วนใหญ่จะเป็นการทำถนน และสร้างสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิหารของเทพเจ้าต่าง ๆ

ในสังคมชาวมายานั้น มีการใช้แรงงานทางสถาปัตย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นทาสเชลยที่呱ดต้อนมาจากการทำศึกสงคราม แต่ก็มีทาสบางส่วนที่เกิดเพระเป็นหนี้เป็นสินด้วยอย่างไรก็ตาม ลูกของทาสนั้นจะมีสิทธิเป็นเสรีชน เป็นผลให้จำนวนของทาสไม่มีระดับอยู่มากนัก

2.2 อาณาจักรทอลเท็ค(Toltec)

การล้มลุกของอาณาจักรมายาเมื่อประมาณ ค.ศ.900 ซึ่งสันนิฐานว่าอาจเป็นเพรากษาของสังคม โรคระบาด หรือภัยธรรมชาติ นั้น เป็นผลให้ชนเผ่าทอลเท็คจาก

ทางตะวันตกเฉียงเหนือ ได้รุกเข้ามารบกรองคินแคนที่เคยเป็นศูนย์กลางของอาณาจักร
มาชามาแต่เดิม และแผ่ขยายอำนาจไปทั่วเขตเม็กซิโกตอนกลาง โดยมีเมืองคอตลัน
(Tollan) เป็นเมืองหลวง เนื่องจากพวกทอลเท็กมีอารยธรรมดื้อยกกว่าพวกลมาชา
เมื่อเข้ามารบกรองจึงได้สืบทอดด้วยอารยธรรมของมาชาต่อไป และปัจจุบันเพร่าระบรมนี้
ออกไปยังคินแคนต่าง ๆ ที่ขยายอำนาจออกไปด้วย ช่วงที่พวกทอลเท็กมีอำนาจอยู่ในคิน
แคนนี้ เป็นเวลาประมาณ 200 ปีตั้งแต่ศตวรรษที่ 10-11 ในชุดของพวกทอลเท็กนี้
ความรู้เรื่องการถุงและหลอมโลหะเริ่มพัฒนาขึ้นแล้ว ทำให้มีการถุงและหลอมทองแดง
และทองคำริดอย่างแพร่หลาย รวมทั้งมีการค้าขายโลหะเหล่านี้ด้วย อายุ่ไร้คำน โลหะที่
ได้ดูดซึมน้ำไปใช้เป็นเครื่องประดับเท่านั้น บังไม่มีการพัฒนาเครื่องมือโลหะขึ้นแต่อย่างใด
อาณาจักรของพวกทอลเท็กนี้ มีลักษณะคล้ายอาณาจักรมาชา คือประกอบด้วยนครรัฐต่างๆ
ที่เป็นอิสระต่อกัน เมื่อนครรัฐเหล่านี้ต่อสู้แข่งขันเป็นใหญ่กันเอง คึมีผลทำให้ต่าง
อ่อนแอลง ประจำบกับการเกิดโรคระบาดทำให้ผู้คนล้มตายลงไปมาก เป็นเหตุให้ชนเผ่าชิชิ
เมก(Chichimeco)จากทางเหนือสามารถแพร่อำนาจเข้าควบคุมคินแคนตนนี้ได้

2.3 อาณาจักรแอสเต็ก(Aztec)

พวกแอสเต็ก เป็นชนเผ่าที่สร้างอาณาจักรแพร่ขึ้น ครอบคลุมคินแคนบริเวณ
เม็กซิโกตอนกลางและตอนใต้ ในช่วงคริสตศตวรรษที่ 14-16 และการที่ชนเผ่านี้เรียกตัวเอง
ว่า "เม็กซิกา"(Mexico) ทำให้ชื่อนี้ถูกนำไปใช้ตั้งเป็นชื่อประเทศเม็กซิโกในภายหลัง

หลังจากการล่มสลายของอาณาจักรทอลเท็ก ก็มีชนเผ่าต่าง ๆ หลังไหหลักัน
เข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณรอบ ๆ ทะเลสาปเท็กซิโก ใจตอนกลางเม็กซิโก เพื่อที่เข้ามา
ล่าสุกคึมีเผ่าแอสเต็ก ซึ่งในระยะแรกถูกบีบให้อยู่ในบริเวณที่คุ่นน้ำข้างทางตะวันตกของ
ทะเลสาป และบังต้องส่งบรรณาการให้แก่เผ่าอื่นที่มีอำนาจมากกว่าอีกด้วย อายุ่ไร้คำน ใน
ช่วงเวลา 2 ศตวรรษ พวกแอสเต็กก็สามารถสร้างกำลังอำนาจขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็น
อาณาจักรใหญ่ที่มีอารยธรรมสูง แอสเต็กได้ปรับปรุงพื้นที่คุ่นน้ำข้างโดยรวมไม่ชุบลงไปจนมี
พื้นฐานมั่นคง แล้วสร้างเมืองหนึ่ง起ก็ติลัน(tenochtitlan)ขึ้นเป็นเมืองหลวง(ปัจจุบันคือกร
เม็กซิโกซิตี้) และการปลูกพืชขึ้นก็ใช้วิธีชุดคินจากพื้นทะเลสาปพูนขึ้นทางสำหรับปลูกพืช

ประเกทต่าง ๆ ได้ผลดี พวกแօสเด็กซังได้สร้างสะพานเชื่อมต่อเมืองหลวง กับคินแคนภัย นอก พร้อมกับชุดคลองขึ้นหลายสายทั่วเมืองหลวงเพื่อความสะดวกในการเดินทางต่อ และการขนส่งสินค้า ทำให้เมื่อพอกเสปนเข้ามาถึงเมืองเดนีอคติลัน ได้ขานนามเมืองนี้ว่า "เวนิสแห่งโลกใหม่"

พวกแօสเด็กได้จัดตั้งสำนักงานครรภูมิขึ้น เป็นการจัดตั้งพัฒนาการทาง ทหาร และสร้างอาณาจักรเพื่อย้ายจากคินแคนเมิกซิโกตอนกลาง ไปจนถึงบริเวณชายแคน กัวเตมาลาในปัจจุบัน และในช่วงต้นคริสตศตวรรษที่ 15 การปักครองอาณาจักรนี้เป็น การปักครองร่วมกันของ 3 นครรัฐ ได้แก่ เทนีอคติลัน(Tenochtitlan) เท็กซ์โคโค(Texcoco) และแลตเตโลโก(Tlateoloche) แต่ในช่วงเวลาประมาณ 100 ปีหลังจากนั้น นครเดนีอคติลันก็ สามารถขึ้นมาจากการปักครองโดยเด็ดขาด และแม้ว่าตำแหน่งกษัตริย์ในบางนครรัฐจะมี อญี่(เป็นนครรัฐที่ปักครองโดยระบบบอนกษัตริย์) แต่ก็เป็นเพียงตำแหน่งเพื่อให้เกียรติเท่านั้น ไม่ได้มีอำนาจการปักครองอย่างแท้จริง ในช่วงสุดท้ายของอาณาจักร ซึ่งเป็นยุค ของกษัตริย์ของเตชุมาที่ 2 นั้น อาณาจักรแօสเด็กมีแคว้นต่าง ๆ อญี่ภายใต้ความครอบครอง ถึง 38 แคว้น(ค.ศ.1520) มีอาณาเขตทั้งสิ้นประมาณ 75,000 ตารางไมล์ และมีประชากร อาศัยอยู่ในอาณาจักรประมาณ 5-6 ล้านคน

2.3.1 อารยธรรมของแօสเด็ก

อารยธรรมบางด้านของพวกแօสเด็กนั้น เป็นการสืบทอดมาจากอารยธรรม หมาย เช่นการใช้อักษรภาพ บันทึกลงบนกระดายหรือหันงสัชว์ และมีการใช้ระบบปฏิทินที่ พัฒนาขึ้นมาตั้งแต่บุกอาณาจักรมายา ในเมืองเดนีอคติลันซึ่งเป็นเมืองหลวงของแօสเด็ก นั้น เจริญรุ่งเรืองมากด้วยระบบการบริหารเมืองที่มีประสิทธิภาพสูง เป็นศูนย์กลางความ เจริญทางอารยธรรม มีถนนขนาดใหญ่ตอกว้างชวาง มีการแบ่งการชาญสินค้าเป็นเขต ๆ ภายในเมือง เช่นเขตขายอาหาร เตาขายยา虚拟 เตาขายเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ฯลฯ ในปี ค.ศ.1519 ที่สถาปนาเข้ามาถึงเมืองเดนีอคติลัน ปรากฏว่าในเมืองมีตลาดขนาดใหญ่ ซึ่งมีผู้คน มาจับซื้อขายสินค้าถึงวันละ 60,000 คน ซึ่งจัดว่าใหญ่มากเมื่อเทียบกับมาตรฐานของตลาด ในยุโรปยุคเดียวกัน

2.3.2 ระบบการปักธง

การปักธงของแอสเต็กในช่วงแรก ๆ ขั้นตอนใช้รูปแบบของกรรซุ ซึ่งในแต่ละนกรรสนี้นปักกรองโดยสภาพแห่งนกร สถานีจะเลือกบุคคล 2 คนขึ้นมาเป็นผู้นำ โดยคนหนึ่งเป็นผู้นำทางทหาร ทำหน้าที่เผยแพร่พิพิธภัณฑ์ในชามสองครา และดูแลความสงบเรียบร้อยในยานปักธง ส่วนอีกคนหนึ่งเป็นผู้นำด้านพลเรือน มีหน้าที่จัดเก็บภาษี และจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ต้องการครอบครอง อ้างไร่ตามก่อนที่เสปันจะเข้ามายังน่าน ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปักกรอง เมื่อผู้นำฝ่ายทหารได้เข้ามีค่านาจากการปักกรองทั้งหมดมาจากสภาพแห่งนกร และสถาปนาตนเองขึ้นเป็นกษัตริย์องค์ชุมมาที่ 2 (Montezuma II) และขณะเดียวกันก็เข้าคุณอำนาจการปักกรองหนึ่งองค์กรรซุอีน ซึ่งเดิมรวมตัวกันในรูปของスマ帕ันเช่อไวได้อีกด้วย

2.3.3 โครงสร้างทางสังคม

สังคมแอสเต็กแบ่งออกเป็น 3 ชั้นชั้น คือชั้นสูง สามัญชน และทาส โดยที่ชั้นชั้นสูงได้แก่ชั้นปักกรองและผู้นำทางทหาร ส่วนสามัญชนจะมี 2 ระดับคือระดับสูง (maceualtin) ซึ่งจะได้สิทธิในที่ดิน 1 แปลงตลอดชีวิต เพื่อใช้สร้างที่อยู่อาศัยและการเกษตร ส่วนระดับต่ำ (Tlalmaittl) นั้น จะไม่ได้รับอนุญาตให้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และจะต้องอยู่ในฐานะผู้เช่าที่ดินทำกินไปตลอด

สำหรับพวกรากาสันนี้ถูกกำหนดเป็นทาสเพราเป็นหนึ่สิน ก็จะมีระยะเวลาที่จะสิ้นสุดความเป็นทาสโดยไม่ต้องเป็นทาสไปตลอดชีวิต และขั้นสามารถจ่ายเงินไถ่ถอนกลับเป็นเสรีชนได้ด้วย

2.3.4 ระบบการศึกษา

ในอาณาจักรแอสเต็ก พ่อแม่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาความพร้อมทางร่างกายของเด็ก และให้การศึกษาอบรมในเบื้องต้น ทั้งนี้โดยที่การเลี้ยงดูจะต้องเป็นไป

ตามแบบที่กำหนด เงื่อนปริมาณอาหาร ตารางเวลาการออกกำลังกาย เป็นต้น ส่วนการศึกษา ในระบบน้ำ แอสเด็กแบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 ประเภทคือ

-**Calmecac** อุปกรณ์ในเมืองหลวง เป็นโรงเรียนของอุตุกษัณชั้นปีกรอง พระทหาร และพ่อค้าการศึกษาในโรงเรียนนี้มุ่งให้ผู้สำเร็จออกไป ได้ทำหน้าที่ด้านบริหารราชการ เป็นพระ หรือเป็นทหารในตำแหน่งสูง เด็กจะเข้าเรียนตั้งแต่อายุ 15-22 ปี โดยมีวิชาที่ศึกษา เช่น ตารางศาสตร์ คอมพิวเตอร์ การอ่านปัญพิทิน วิชาทหาร เป็นต้น โรงเรียนประเภทนี้มีห้องโรงเรียนสำหรับนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ซึ่งจะมีการแยกจากกันโดยเด็ดขาด และนักเรียนหญิงนั้นจะมีชั้วชาให้เหมาะสมกับการทำหน้าที่ทางสังคมของเพศหญิง

-**Telpochotalli** เป็นโรงเรียนประเภทที่มีแพร์หลาที่สุด และจะมีอยู่ 1 แห่งในแต่ละเขตของเมืองหลวงเสมอ เมื่ออายุครบ 12 ปี อุตุของชาวนา และช่างฝีมือจะต้องเข้าโรงเรียนประเภทนี้ ไปจนกระทั่งอายุครบ 22 ปี การสอนจะเน้นไปที่การสร้างให้เป็นข้าราชการและทหารที่ดี โดยหลักการนี้ใช้มีการฝึกความอดทนทางกายที่เพิ่มระดับความยากขึ้น เรื่อยๆ เพื่อให้นักเรียนแข็งแรง นอกจากนั้น ก็มีการฝึกให้รู้จักการสู้รบ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาในด้านนี้จะได้ตำแหน่งในกองทัพตามความสามารถ

-**Cuicaboo** เป็นโรงเรียนทั่วไปที่เข้าชมห้องหญิงและชายจะไปเรียนได้ โดยที่การเรียนจะเน้นไปที่การร้องเพลง การเต้นรำ และพิธีทางศาสนา

2.3.5 ชีวิตเศรษฐกิจ

การทำการเกษตร เป็นกิจกรรมเศรษฐกิจหลักของชุมชน โดยที่จะถือว่าผู้อยู่ในชุมชนร่วมกันเป็นครอบครัวกัน(คล้ายกับบินชั่งคนในชุมชนเดียวกันจะใช้แซ่เดียวกัน) และถือว่าที่ดินเป็นของส่วนรวม โดยจะมีคณะกรรมการชุมชนทำหน้าที่จัดแบ่งที่ดิน สำหรับใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ที่ดินส่วนหนึ่งจะถูกกันไว้เพื่อการผลิตอาหารให้ฟาร์ม ศาสนา เจ้าหน้าที่ และสำรองเป็นสถาบันสงเคราะห์ แรงงานสำหรับใช้ทำการผลิตในที่ดิน ส่วนนึงก็ถือว่า หรือสามัญชนที่ขอมมาทำงานแทนการเสียภาษี สำหรับที่ดินส่วนที่เหลือนั้น จะจัดสรรให้แก่หัวหน้าครอบครัวแต่ละคนตามความเหมาะสม โดยกรรมสิทธิ์ที่ได้รับการจัดสรรแล้วสามารถตกลงใจไปปัจจุบันขายได้ ถ้าหากหัวหน้าครอบครัวเสียชีวิตลง แต่ถ้าหากไม่มีถูกขาย หรือที่ดินถูกปล่อยว่างไม่ได้ใช้ทำประโยชน์เกิน 2 ฤดูเก็บเกี่ยวติดต่อ

กัน ที่คินนั้นก็จะตกเป็นของชุมชนเพื่อนำมาจัดสรรใหม่ ในด้านการค้าขาย พวค
宣告เติกรทำการค้ากว้างขวางกว่าพวคmanyและหอตี้ก็ ทั้งนี้เพราะฝ่ายบริหารของอาณา
จักรแอกเติกร ให้การสนับสนุนและคุ้มครองต่อพ่อค้าเป็นพิเศษ และอาชีพพ่อค้าก็ได้รับการ
ยกย่องว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติอีกด้วย สำหรับสินค้าที่ซื้อขายกันนั้นส่วนใหญ่จะเป็นงานช่าง
ฝีมือของแต่ละหมู่บ้าน เช่นผ้า เครื่องจักสาน ถ้วยชามดินเผา แต่การขนส่งนั้นทำได้อย่าง
ยากลำบากเนื่องจากพวคแอกเติกรซึ่งไม่รู้จักใช้สัตว์พาหนะ การขนส่งต้องใช้วิธีให้คนแบก
สินค้าไว้บนหลัง เดินเท้าไปเป็นกลุ่มเพื่อค้าขายระหว่างชุมชนต่อเนื่องกันไปเป็นทอด ๆ
ทั้งนี้โดยที่ศูนย์กลางการค้าที่ใหญ่ที่สุดนั้นก็คือกรุงเทพมหานคร

3. คนพื้นเมืองในเขตอเมริกาใต้

ในเขตทวีปอเมริกาใต้นั้น ชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอารยธรรมสูงมีแต่เพียงชาวอิน
คา ซึ่งมีอาณาเขตครอบคลุมกว้างขวางอยู่ในบริเวณที่เป็นประเทศペรูในปัจจุบัน นอกจาก
พวคกินคาแล้ว ชนพื้นเมืองในเขตนี้ยังค่อนข้างเป็นเอื่องและคุ้ร้าย มีการพัฒนาทางการค้า
ธรรมน้อยมาก

3.1 อาณาจักรอินคา(Incac)

คำว่า "อินคา" นั้นเป็นชื่อที่พวคเสปนในยุคบุนเดิม ใช้เรียกชนพื้นเมืองใน
ทวีปอเมริกาใต้เพ่า เกชา(Quecha) โดยคำนี้ในภาษาพื้นเมืองแปลว่าราชาหรือเจ้าชาย ชาว
อินคนั้นเดิมเป็นเผ่าบุนเดิม ฯ อาศัยอยู่บริเวณที่ราบสูงตอนใต้ในประเทศペรูปัจจุบัน
ประมาณปีค.ศ.1100 ชนเผ่านี้ได้เคลื่อนย้ายเข้ามาบังทุนเขากชโก(Cuzco)อันดูดมสมมุติ
และในระยะเวลาประมาณ 300 ปีหลังจากนั้น ก็ได้เข้าโขนตี ขึ้นครอง และบังคับให้ชนเผ่า
อื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงส่งบรรณาการให้ นอกจากอาณาจักรอินกาจะขยายออกไปโดยใช้กำลัง
แล้ว ก็ยังมีชนเผ่าอื่นขอเข้ามาส่วนรักด้วย เพราะเห็นว่าชนเผ่านี้มีสภาพชีวิตที่ดีกว่า
ในระยะแรก ฯ การแผ่ขยายอาณาจักรของอินกาซึ่งมีไม่นานนัก จนถึงปีค.ศ.1493-1525 ญี่
ปุกกรองอินกาในยุคนั้นได้เริ่มการแผ่ขยายอำนาจออกไปอย่างกว้างขวาง ทำให้อาณาเขตที่
อยู่ให้การปักกรองของอินกา ขยายออกไปจากเมืองกชโก ซึ่งเป็นเมืองหลวงประมาณ 400

กิโลเมตรตามแนวเหนือ-ใต้ และประมาณ 800 กิโลเมตรตามแนวตะวันออก-ตะวันตก ทั้งนี้มีผู้ประเมินว่าอาณาจักรอินคาอันกว้างใหญ่ไฟศาลในบุคคลนี้ มีประชากรอยู่ระหว่าง 3.5-16 ล้านคน

8.1.1 สภาพสังคมและการปกครอง

วิธีการปกครองของอินคาเป็นระบบรวมอำนาจอยู่ที่ศูนย์กลาง ตามระบบสมบูรณ์แบบสุดชิราชซ์ โดยศูนย์กลางการปกครองอยู่ที่เมืองหลวงของอาณาจักรคือ นครก็อกซึ่งมีประชากร ราว 100,000 คน และเมื่ออาณาเขตขยายกว้างออกไป ก็ได้มีการตั้งอุปราช และตั้งคณะที่ปรึกษา 4 คน รวมทั้งผู้รับผิดชอบในการตัดต่อสืบสานกับคืนเดนที่อยู่ห่างไกล เพื่อให้สามารถดูแลปกครองได้อย่างทั่วถึง ในบุคคลที่มีอำนาจอยู่ในบุคคลนี้ อาณาจักรอินคา มีระบบการเมืองการปกครองที่ก้าวหน้าขึ้นกว่าชนเผ่าเมืองเพ่าอินดี้ในทวีปอเมริกา โดยที่อำนาจสูงสุดในการปกครองเป็นของกษัตริย์อินคาซึ่งในการบริหารอาณาจักรนั้น ได้แบ่งย่อยเขตการปกครองเป็น 4 เขตหรือมณฑล แต่ละมณฑลมีข้าหลวงแทนพระองค์ของกษัตริย์เป็นผู้ดูแล รองจากมณฑลไปจะแบ่งย่อยลงเป็นกลุ่มชาติ ตระกูล ซึ่งแต่ละกลุ่มนี้หัวหน้าเป็นผู้ดูแลโดยย่างหนักยกน้ำหนัก 10 กรัมเรือน สำหรับหน่วยปกครองย่อยที่สุดนี้เป็นระดับหมู่บ้านหัวหน้าหมู่บ้านรับผิดชอบดูแล 10 กรัมเรือน ผู้ปกครองระดับล่างสุดนี้มีหน้าที่ดูแลทั่วไป และหากมีกรณีพิพาทขึ้น ก็จะทำการพิพาทภายในชั้นต้น และถ้าขึ้นไม่บุติก็จะต้องเสนอเป็นลำดับขั้นขึ้นไปจนถึง "อินคา" หรือกษัตริย์ ซึ่งเป็นผู้พิพาทญาตสูงสุด

8.1.2 ชีวิตเศรษฐกิจ

อาณาจักรอินคา มีการทำการทำเกษตรเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยผลผลิตทางการทำเกษตรของอาณาจักร ได้มาจากแรงงานของเกษตรกรชาวล้านคน ที่อาศัยอยู่ในแถบเทือกเขาแอนดีสและทำการเกษตรเลี้ยงชีพต่อเนื่องมาอย่างยาวนาน โดยที่ในระหว่างช่วงเวลาหนึ่ง ได้มีการคิดค้นปรับปรุงวิธีการเพิ่มผลผลิต เพื่อให้สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นต่อต่อเวลาของประชากรจนเป็นเขตที่มีประชากรหนาแน่นที่สุดของโลกนี้ได้

ชนิดของพืชที่ปลูกในห้องที่ได้ห้องที่หนึ่งนั้น ส่วนใหญ่เป็นกับบุบลีกาฟซึ่ง
กำหนดได้จากรดับความสูงของพืชที่ เช่น ในระดับสูงเกิน 12,000 พุตเมตรจะระดับน้ำทะเล
นั้น จะมีพืชที่ปลูกได้น้อยมาก พืชหลักที่ปลูกจะได้แก่มันฝรั่งเป็นหลัก ในขณะที่เขต
ชาบะผังทะเลซึ่งอยู่อุ่นนั้น จะปลูกข้าวโพดเป็นพืชหลัก เนื่องจากการปลูกพืชต่างชนิด
กันไปในแต่ละเขต ทำให้มีการแลกเปลี่ยนพืชผลซึ่งกันและกันเป็นประจำ และเขตที่เป็นภู
เขาสูงสามารถมีพืชเศรษฐกิจ เช่น มันฝรั่ง ถั่ว พริก มะเขือเทศ และอาโวคาโด บริโภคได้
อย่างไรก็ตามการค้าพืชผลเหล่านี้จะอยู่ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่อย่างเข้มงวด

ในการทำการเกษตรนี้ ชาวอินคนไม่มีเครื่องมือโลหะช่วยเหลือ อาศัยเพียง
แรงคนในการขุดดินและพรุนดินเท่านั้น การที่จะเพิ่มผลผลิตสนองความต้องการ ได้
สมำเสมอจึงจำเป็นต้องอาศัยสิ่งอื่นเป็นเครื่องช่วย ซึ่งได้แก่เครื่องจ่ายของระบบชลประทาน
อันมีประสิทธิภาพและระบบการปลูกพืชแบบขั้นบันไดตามเชิงเขาที่ใช้วางาน 100 ปีใน
การคิดคันและพัฒนาขึ้นโดยชาวอินคนเอง จุดมุ่งหมายของการคิดคันนี้คือ เพื่อขยายการ
เพาะปลูกให้ได้ผลผลิตเพิ่มทันกับประชากรที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา ระบบชลประทานในบาง
เขตนี้มีระบบทางขาวหลายไมล์ และครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด เดิมมีการปลูกพืชแบบขั้น
บันได เชื่อมต่อ กับระบบชลประทานเหล่านี้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการมี
ภูดแลงที่ขวางนาน ทำให้ชลประทานเป็นสิ่งจำเป็น ในขณะที่ระบบปลูกพืชแบบขั้นบันไดคือ
จ้าเป็นในด้านการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูก และลดการพังทลายของดิน การขัดทำและบำบัด
รักษาระบบดังกล่าวเหล่านี้ จึงถือเป็นงานสาระจะที่ทุกคนต้องช่วยกันทำ โดยฝ่ายปกครอง
จะดำเนินการเกณฑ์แรงงาน และคงควบคุมอย่างเข้มงวด

เมื่อถึงฤดูกาลเพาะปลูก ผู้นำประจำห้องถิ่นจะเกณฑ์แรงงานทั้งหญิงและชาย
มาทำงานในที่ดินของรัฐและของฝ่ายศาสนา โดยจะมีการจัดเลี้ยงหลังจากการทำงานร่วม
กันอย่างสนุกสนาน หลังจากงานขั้นแรกคือการเตรียมดินเสร็จสิ้น แรงงานเหล่านี้จะถูกนับ
ไปทำการเกษตรในที่ดินของแต่ละครัวเรือน โดยคนในชุมชนจะช่วยกันทำ เช่น กัน การ
เกณฑ์แรงงานจะทำเป็นรอบ เมื่อถึงเวลาต้องใช้แรงงานในแต่ละประเภท โดยที่รับผิดชอบท้าย
นั้นคือการเก็บเกี่ยว สำหรับพืชผลที่ได้นั้น จะถูกนำไปเก็บไว้ทั้งในตู้ของรัฐ บ้าง

ของฝ่ายศาสนา และบุญกลางของแต่ละครัวเรือน ซึ่งในขามที่อาหารขาดแคลน ก็จะมีการแจกจ่ายผลผลิตที่เป็นอาหาร ให้แก่คนทั่วไปที่ขาดแคลน สำหรับในด้านการเลี้ยงสัตว์นั้น นักโบราณคดีสันนิฐานว่าชนเผ่าอินคา เป็นพวกแรกในทวีปอเมริกาที่รู้จักนำสัตว์มาเลี้ยงไว้เพื่อใช้งาน ซึ่งสัตว์เลี้ยงในเขตของพวกอินคาที่สำคัญได้แก่ ตามา ชัลปากา สุกร และเป็ด

ตามานั้นเป็นสัตว์รูปร่างคล้ายช้าง แต่มีขนาดเด็กกว่า และมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะใช้บรรทุกของเดินทางในเขตเทือกเขาสูงที่ขาดแคลนทั้งน้ำและหญ้า แต่ข้อเสียนั้นมีอยู่ที่ใช้บรรทุกได้กรังระไม่นานนัก นอกจากจะเลี้ยงลำมาไว้เพื่อใช้บรรทุกของแล้ว ชาวอินคายังใช้ชีวิตตามาในการทอผ้า ทั้งยังเป็นสัตว์สำคัญที่ใช้ในพิธีบูชาบัญถุต่อเทพเจ้าด้วย ส่วนอีกปีกานั้นเลี้ยงไว้เพื่อใช้ชีวิตในการทอผ้าเพียงประการเดียว

การประกอบอาชีพของแต่ละครอบครัวขึ้นกับคำสั่งของผู้ปกครอง เช่นอาจมีการสั่งลงมาว่าเกณฑ์ครรภ์ควรปฏิบัติพิเศษ เมื่อไหร่ และควรเก็บเกี่ยวเมื่อไหร่ โดยรัฐจะเป็นผู้จัดหามาเล็คพันธุ์ และเครื่องมือเพาะปลูกมาให้ หรือในกรณีของพวกช่างฝีมือนั้น ก็จะต้องรอคำสั่งจากรัฐ ว่าจะต้องทำงานชนิดใด

3.1.3 แรงงาน

พวกอิน Kami มีกฎเกณฑ์ว่า ทุกครัวเรือนจะต้องเนิตยแปลงงานกันทั้งบ้านท่า เที่ยง และจะมีกำหนดงานให้สามาชิกของแต่ละครัวเรือนโดยถือเอาอายุและความสามารถเป็นเกณฑ์ ญี่ห้อจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำงานก็คือผู้ที่อายุต่ำกว่า 25 ปี และอายุเกิน 50 ปีขึ้นไป

อย่างไรก็ตี สามัญชนบังคับมีเวลาส่วนตัวมากเพียงพอ ที่จะทำการเกษตรของตนเองได้ แม้จะต้องลูกเกณฑ์ไปใช้ทำงานต่าง ๆ เช่น ก่อสร้างวิหารเทพเจ้าต่าง ๆ สร้างถนน สะพาน และทำงานในโรงงานทอผ้า เครื่องปั้นคินเพา หนีจังหวงและเงิน ตลอดจนลูกเกณฑ์เป็นพหารก็ตาม